

Raport privind teza de doctorat "Proiecte de reformă a Națiunilor Unite" elaborate de domnul Șerban Nicolae, coordonată de prof.dr. Vasile Vese, susținută la Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca, domeniul de doctorat Relații internaționale și studii europene

Prof.dr. Ani Matei

I. Aspecte preliminare

La solicitarea CNATDCU pentru a expertiza teza de doctorat a Dl. Șerban Nicolae, susținută la Facultatea de Relații internaționale și Studii Europene de la Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca, în 2009, având titlul „Proiecte de reformă a Națiunilor Unite”, formulez prezentul raport.

II. Plagiatul-prevederi legale

Art. 4,lit.d) din Legea nr. 206/2004, definește plagiatul ca fiind „însușirea ideilor, metodelor, procedurilor, tehnologiilor, rezultatelor sau textelor unei persoane, indiferent de calea prin care acestea au fost obținute, prezentându-le drept creație personală .

Ulterior,Ordonanta nr.28/2011 modifica acest articol,definind plagiatul ca fiind „expunerea într-o operă scrisă sau o comunicare orală, inclusiv în format electronic, a unor texte, expresii, idei, demonstrații, date, ipoteze, teorii, rezultate ori metode științifice extrase din opere scrise, inclusiv în format electronic, ale altor autori, fără a menționa acest lucru și fără a face trimitere la sursele originale;” .

Ambele texte nu conțin niciun criteriu cantitativ, astfel ,strict legal, orice fragment preluat de la un alt autor fără citarea acestuia este un plagiat, în măsura în care lungimea acesteia elimină posibilitatea ca acesta să fie ,pur și simplu ,o întâmplare sau o sintagmă uzuală sau tehnică a domeniului.

De asemenea, textele legale nu conțin niciun criteriu calitativ, fiind, ca atare, același lucru copierea unei introduceri generale sau a unei idei absolut originale.

Referindu-ne la cazul unei teze de doctorat,trebuie sa mentionam si prevederile Codului studiilor universitare de doctorat(HG 681/2011) care la art.69,alin.5 prevede:

In cazul în care Consiliul general al CNATDCU decide că nu au fost respectate standardele de calitate sau de etică profesională, inclusiv în ceea ce privește plagiatul, președintele CNATDCU propune Ministerului Educației Naționale și Cercetării Științifice una sau mai multe dintre următoarele măsuri: a) retragerea calității de conducător de doctorat; b) retragerea titlului de doctor; c) retragerea acreditării școlii doctorale.

Acestuia i s-a adaugat ,ulterior,prevederea conform careia :

In cazul in care membrii CNATDCU din cadrul unei comisii de evaluare a unei teze de doctorat constata nerespectarea standardelor de etica profesionala, inclusiv existenta plagiatului, in cadrul tezei si/sau al activitatilor care au dus la realizarea acesteia, acestia invalideaza teza de doctorat, comunica aceste constatari celorlalti membri ai comisiei de evaluare si sesizeaza Consiliul general al CNATDCU pentru

analiza responsabilitatii conducatorului de doctorat sau a scolii doctorale si pentru aplicarea prevederilor art. 69 alin. (5)."(HG.134/2016,pct.5).

In opinia mea,acest cadru normativ ar putea conduce la o concluzie bine fundamentata legal daca acesta ar fi aplicabil tezei de doctorat in discutie(sustinuta in 2009).Principiul nonretroactivitatii legilor precum si unele prevederi,in vigoare,din Regulamentul de organizare si functionare a CNATDCU aprobat prin OM 3482/24.03.2016 (Anexa nr.2,,*Solutionarea sesizarilor cu privire la nerespectarea standardelor de calitate sau de etica profesionala ,inclusiv la existenta plagiatului,in cadrul unei teze de doctorat*")ne obliga sa avem in vedere si „*reglementarile legale aplicabile*”(Cap.III,art.7,lit.d))sau „*documentele si reglementarile interne,in vigoare la data inmatricularii la doctorat a autorului tezei de doctorat si aplicabile la data sustinerii publice...*”(Cap.V.art.14(2) lit.b))

III. Analiza tezei

Am analizat teza pornind de la sesizarea CNATDCU depusă în data de 8.12.2017, nr.reg. 17465, de către UEFISCDI, la rândul ei sesizată pe 8.12.2017, nr. reg. 3822 precum si punctele de vedere si pozitiile de specialitate si oficiale ale universitatii Babes-Bolyai din Cluj Napoca. Sesizarea conține anexat un număr de 20 fragmente din teză identificate ca fiind plagiate.La majoritatea dintre acestea se refera si rapoartele de analiza inaintate de IOSUD al Universitatii mentionate.

Ca si colegii mei,față de aspectele cuprinse în sesizare, am constatat că:

- La pagina 18, 12 rânduri sunt preluate identic din lucrarea: Alexandru Babos, Alexandru Rizescu, Arhitectura de securitate a națiunilor europene în perioada interbelică, Revista Academiei Forțelor Terestre, nr. 4, 2004, fără specificarea sursei
- La pagina 21, sunt 11 rânduri preluate cuvânt cu cuvânt din aceeași lucrare. Lucrarea este citată ca notă de subsol, dar în text nu sunt folosite ghilimele care să clarifice preluarea ad-literam.
- La pagina 22 apare de asemenea un fragment consistent copiat identic, din aceeași lucrare. Ca și la pagina 21 nu sunt puse ghilimele, dar apare o nota de subsol cu trimitere la textul original.
- Pagina 23 este copiată aproape în întregime din aceeași sursă. Plagiatul continuă până la jumătatea paginii 24. Apare o notă de subsol la un paragraf copiat, dar la urmatoarele doua paragrafe, copiate și ele, nu mai există nici nota de subsol.
- În paginile 54 – 55 apare un fragment copiat cuvânt cu cuvânt din Teodor Frunzeti, Organizatiile internationale in era globalizarii, Editura Academia Fortelor Terestre, Sibiu, 2000. Sursa este dată în notă de subsol la două paragrafe, dar nu apar ghilimele și sursa nu apare la toate paragrafele.
- La pagina 75, conform sesizării s-au copiat fragmente din articolul: Radu Tudorancea, Războiul din Coreea și chestiunea ajutorului frățesc”, în „Studii și Materiale de Istorie Contemporană”, Serie nouă, Anul II, 2003, pp. 209-222. Aici autorul a reformulat informațiile din textul sursă, în suficientă măsură și a specificat sursa în notă de subsol. Deși nu e o practică întru totul corectă, sunt de părere că nu poate fi considerată plagiat.
- În paginile 117 – 119 sunt fragmente lungi traduse cuvânt cu câvant din Steven Wesley Sowards, „The failure of Balkan Communism and the causes of the Revolutions of 1989”, disponibil la adresa <http://staff.lib.msu.edu/sowards/balkan/lect24.htm>. Sursa apare într-o notă de subsol de pe pagina 117, dar textul nu este în ghilimele și nota de subsol nu se repetă la toate paragrafele copiate.

- Pe paginile 134 – 135, 137, 141 – 142, 142 – 143, 157, 162, 163 apar fragmente traduse din limba engleză din diverse surse neamențate de pe internet. Consider discutabilă reținerea acestora ca plagiat, dat fiind reformulările date de traducere. Nu este o practică corectă, însă e dificil de încadrat în categoria plagiatului.

IV. Concluzii

Aspectele sesizate se confirmă făcând aplicabile prevederile Art.4,lit.d) din Legea nr.206/2004 .

În condițiile în care prevederile din Codul studiilor universitare de doctorat sunt aplicabile și situației analizate propun **retragerea titlului de doctor** în conformitate cu prevederile art. 69,alin5 din documentul menționat.

În caz contrar,când prevederile din paragraful anterior nu sunt aplicabile, **nu avem temei legal** pentru retragerea titlului de doctor.

Asupra cadrului legal aplicabil în asemenea situații este necesar să se pronunțe direcțiile de specialitate ale MEN

Prof.univ.dr. Ani Matei

